

I. OTURUM

OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. NEVZAT KOÇ
(MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ/TBK.
BİLİM KOMİSYONU ÜYESİ)

TEBLİĐLER*:

PROF. DR. VEYSEL BAŞPINAR
(ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ)

KANUN HAZIRLAMA İLKELERİ AÇISINDAN TBK'NUN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YRD. DOÇ. DR. ÜMİT GEZDER
(ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ)
YENİ BORÇLAR KANUNU'NDA SÖZLEŐMENİN KURULUŐUNA DAİR
BAZI DEĐİŐİKLİKLER VE YENİLİKLER (TBK. M. 4, 7 VE 8)

YRD. DOÇ. DR. MUSTAFA ARIKAN
(SELÇUK ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ)

TBK'NDA GENEL İŐLEM ŐARTLARI

YRD. DOÇ. DR. TAMER PEKDİNÇER
(MARMARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ)

TBK'NDAKİ YENİ DÜZENLEMELERİN HAKSIZ REKABET
HUKUKUNA ETKİLERİ

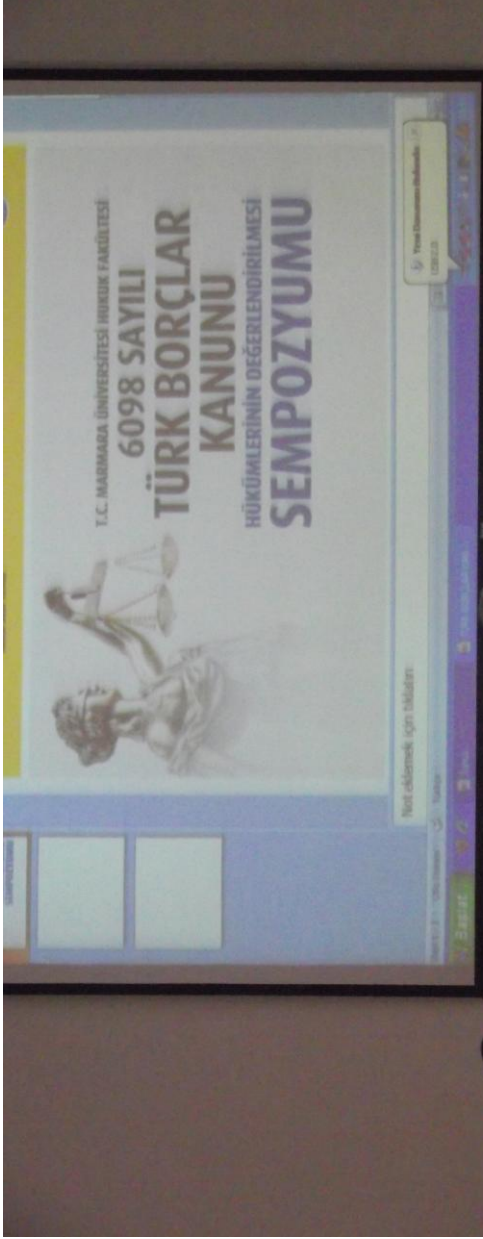
DEĞERLENDİRME

TEBLİĞLERİ DEĞERLENDİREN: **PROF. DR. NEVZAT KOÇ**

---

* Sempozyumda sunulan tebliğlerin bazılarının isimleri, makale olarak yayımlanırken Yazarları tarafından deđiőtirilmiőtir.

Sunucu: Sempozyumun birinci oturumuna başkanlık etmek üzere Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi ve Türk Borçlar Kanunu Bilim Komisyonu Üyesi Prof. Dr Sayın Nevzat Koç'u kürsüye davet ediyorum.

Birinci oturumda tebliğlerini sunmak üzere Ankara üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof Dr Sayın Veysel BAŞPINAR'ı, Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr Sayın Ümit GEZDER'i, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr Sayın Mustafa ARIKAN'ı, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Sayın Tamer PEKDİNÇER'i kürsüye davet ediyorum.

Oturumun sonunda oturum başkanı tebliğlere ilişkin değerlendirmesini sunacaktır/değerlendirmede bulunacaktır.

Prof. Dr. Nevzat Koç'un Oturum Açılış Konuşması

Değerli katılımcılar, sözlerime başlarken, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerinin değerlendirilmesi sempozyumunun düzenlenmesini ve gerçekleşmesini sağlayan Marmara Üniversitesinin değerli yöneticilerine, özellikle Hukuk Fakültesi Dekanlığına ve Medenî Hukuk Anabilim Dalı Başkanlığına, öğretim elemanlarına kısaca emeği geçen herkese, ayrıca bu Sempozyumun gerçekleşmesine katkı veren Vakıfbank yöneticilerine şahsım ve Borçlar Kanunu Komisyonu üyesi arkadaşlarım adına teşekkürlerimi sunarım. Bugün ve yarın yapılacak olan sekiz oturumda, akademisyenlerden oluşan, oturum başkanları da dâhil olmak üzere, toplam kırk değerli konuşmacının, yeni Borçlar Kanununda düzenlenen çeşitli konulara ilişkin görüş ve değerlendirme-lerini dinleyecek ve yapılacak tartışmalar sayesinde, borçlar hukuku kültürümüzü zenginleştirme olanağı bulacağız. Bu Sempozyumda sunulacak tebliğleri değerlendirecek olan oturum başkanlarının, Türk Borçlar Kanunu Tasarısının hazırlanmasında komisyon üyesi olarak görev yapmış akademisyen-lerden oluşması da, kanaatimce bu Sempozyumu ilginç kılan bir özelliktir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, Adalet Bakanlığı'nca, 1998 yılında, rahmetli hocamız sayın Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ün başkanlığında oluşturulan ve önce komisyon üyesi sonra alt komisyon başkanı ve daha sonra da Komisyon Başkanı olarak görev yapmaktan onur duyduğum Borçlar Kanunu Komisyonu tarafından hazırlanmıştır. Tasarının yasalaşmasında katkısı olan herkese, şahsım ve Komisyon üyesi arkadaşlarım adına teşekkür ediyor; Türk Borçlar Kanunu Tasarısının hazırlanmasında büyük emeği geçen, Komisyonumuzun ilk başkanı Sayın Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ü rahmetle ve saygıyla anıyorum.

Sekiz oturumda tamamlanması plânlanan programda, her oturum için yüz dakika ayrıldığını da dikkate aldığımızda, iki gün boyunca, sanıyorum en ağır görevi oturum başkanları üstlenmiş olacaklardır. Çünkü, bu yüz dakikayı, süresini taşırmadan kullanabilmek, herhâlde değerli konuşmacıları da süreye uygun davranmalarını zorunlu kılıyor. Bu nedenle, hazırladığım 2, 5 sayfalık

konuşma metnini okuyacak veya anlatacak vaktim yok... Böyle yaparsam, konuşmacıların konuşma sürelerinden almış olacağım; o nedenle söylemem gereken birçok hususa değinmeden konuşmak zorundayım.. Ama, Komisyon Başkanı olarak, genel nitelikte olsa da, bazı açıklamalar yapmazsam, eksiklik olur, diye düşünüyorum. Gerçi, açılış konuşmalarında bir kısmına değinildi, onları tekrar etmeyeceğim; ama şu mesajı vermem gerekiyor.

Komisyonumuz, asla bir çeviri bürosu gibi çalışmamış; Türk Borçlar Kanununun, günümüz ihtiyaçlarına uygun hâle getirilmesi konusunda, Türk hukukçularının özgün yorum ve düşüncelerine öncelik veren bir anlayışla görevini yapmıştır. 818 sayılı yürürlükteki Borçlar Kanununun sistematığı ve özü büyük ölçüde korunmuştur. Bununla birlikte, yeni Kanunda reform niteliğinde sayılabilecek pek çok düzenleme de yer almaktadır. O nedenle, yeni Türk Borçlar Kanunu, kısa bir düzenlemeden ibaret değildir. Her şeyden önce, yürürlükteki Kanuna göre, 105 madde fazlalığı vardır. Yürürlükteki Kanun 544 maddedir; yeni Kanun ise, 649 maddeden oluşmaktadır. Birinci Kısımındaki genel hükümler, 1 ilâ 206. maddeler arasında, İkinci Kısımındaki özel borç ilişkileri ise, 207 ilâ 645. maddeler arasında düzenlenmiştir.

Madde Gereççeleri, yeni hükümlere daha çok ağırlık verilerek kaleme alınmıştır. 85 yıllık bir dönemde, üzerinde bir tartışma olmayan maddelere yeniden gerekçe yazılarak, ortaya yeni tartışmalar çıkarılmasından kaçınılmıştır. Onun için, gerekçelerin yetersiz olduğuna dair bazı eleştiriler yapılmaktadır. Ancak, bu açıklamamızdan hareketle, meseleye bakıldığı zaman, herhâlde izlenen gerekçe yazma yöntemin de anlayışla karşılanması gerekir. Çünkü yeni kanunu, sıfırdan oluşturduk; zaten güçlük de buradaydı. Yeni Türk Medenî Kanununun hazırlanmasından önce, iki komisyonun hazırladığı tasarılar, çalışmalar vardı. Buna karşılık, Komisyonumuz, böyle bir imkândan yoksun idi. Yeni Kanunda kullanılan dile yönelik olarak, yerleşik bazı sözcük ve terimlerin niçin terkedildiği sorularak, bazı eleştiriler de yapılmaktadır; ancak şunu ifade etmeliyim ki, yeni Kanunda dengeli bir dil kullanılmasına çalışılmıştır. Yeni Kanunda da, yürürlükteki Kanunda kullanılan bazı sözcük ve terimler, aynen korunmuştur. Meselâ, feragat, tasarruf, muacceliyet, menfaat, muvazaa, müteselsil, halefiyet, rücu, mahsup gibi. Buna karşılık, yeni kanunda ilk kez kullanılan veya doktrinde ve uygulamada yerleşmiş bazı sözcük ve terimlere de yer verilmiştir. Meselâ, pey akçesi denilmemiştir de bağlanma parası denilmiştir; trampa yerine, mal değişim sözleşmesi; akit yerine, sözleşme; zımnî kabul yerine, örtülü kabul; icap yerine, öneri terimleri kullanılmıştır. Özellikle muhil, muhalünleh ve muhalünaleyh gibi, bugün için anlaşılması zor olan bazı terimlerin, günümüzdeki karşılıkları olarak, “havale eden”, “havale ödeyicisi” ve “havale alıcısı” şeklinde ifade edilmesi uygun görülmüştür.

Yeni Kanunda, ayrıca isimsiz sözleşmelere (kendisine özgü yapısı olan, birleşik veya karma sözleşmelere) yer verilmemesi yönünde bir prensip kararı alınmıştır. O nedenle, bu tür sözleşmeler düzenlenmemiştir. Meselâ, yeni Ka-

nunda garanti sözleşmesi, arsa karşılığı inşaat sözleşmesi düzenleme konusu yapılmamıştır. Bunlar, bildiğiniz gibi, sözleşme özgürlüğü ilkesi çerçevesinde, taraflarca oluşturulan sözleşmelerdir. Komisyonumuz, uzun tartışmalardan sonra, gerektiğinde bu tür konulara ilişkin düzenlemelerin, özel kanunlara bırakılmasının daha doğru olacağı sonucuna varmıştır.

Tabii ki, yeni Kanun en iyi şekliyle çıkarılmıştır, hiçbir eksiği yoktur, diye bir iddiada bulunmuyoruz. “En iyi, iyinin düşmanıdır.” şeklinde bir atasözü vardır. Bu atasözünün doğruluğunu teyit ederek, bu güne kadar ileri sürülmüş, bugün ve yarın yapılacak toplantı ve oturumlarda ileri sürülecek olan görüş ve değerlendirmeler ile Kanunun yürürlüğe gireceği 1 Temmuz 2012 tarihine kadar yapılacak değerlendirmelere göre, Kanunun en uygun şekle getirilmesi için ihtiyaç varsa, elbette gerekli değişikliklerin yapılması yoluna gidilebilir. Sayın Profesör Şeref Ertaş'ın da konuşmasında ifade ettiği gibi, Türk Borçlar Kanunu, yüzyıl hedeflenerek hazırlanmış bir kanundur; ancak yüzyıl dayanır mı, onu zaman gösterir; bilemeyiz. Nitekim, “torba kanunu” denilen, 6111 sayılı Kanun ile, yeni Kanun, henüz yürürlüğe girmeden, bazı hükümlerinde değişiklik yapılması yoluna girilmiştir. Şu hâlde, bilimsel olarak doğru kabul edilen her şey, yeni Kanuna alınmış olmuyor. Yapılan bilimsel uyarılar ve sunulan raporlar her zaman dikkate alınacak olsa, teknik yönden çok daha tatmin edici kanunlar hazırlanıp yürürlüğe konulabilir. Ancak, siyaset –temel bir kanun tasarısı olan Türk Borçlar Kanunu Tasarısında bile- sınırlı bir ölçüde olsa da, bazı müdahalelerde bulunuyor ve bazı teknik noktalarda da, “son söz bize aittir.” deme gereğini duyuyor. Biz, bu tür müdahaleleri isabetli bulmakla birlikte, parlâmentonun işleyişi ile ilgili kaçınılmaz bir olgu olarak değerlendiriyoruz.

Değerli katılımcılar, oturum süresini göz önünde tutarak, bu kadarlık girişi, yeterli sayıyorum. Saate de bakıyorum 10.00 olmuş; bu oturumun 11.30'da bitmesi gerekiyor. Programdaki konuşma sırasına uygun olarak, şimdi değerli konuşmacı arkadaşlarıma söz vereceğim. İlk olarak Sayın Prof. Dr. Veysel Başpınar'a söz veriyorum. Kendisi, bize “Kanun Hazırlama İlkeleri Açısından Türk Borçlar Kanununun Değerlendirilmesi” konulu tebliğini sunacaktır. Buyurun Sayın Başpınar.

